

ασκόχεντρα ἡ, ἀμάρτ. ἀσκόχιδρα Λέσβ. (Πλομάρ.) ἀσκόδριχα Λέσβ. (Ἀγιάσ. Μανταμάδ. Πέτρ.)

Ἐκ τῶν οὐσ. ἀσκι καὶ ὄχεντρα.

Ὁ ὄφις ἐχιδνα τοῦ γένους τῆς ἐχίδνης (vipera) τῆς τάξεως τῶν ἐχιδνῶν (viperidae) ἐνθ' ἄν.: *Φίδρα εἶνι, ἀσκόχιδρες εἶνι, δότι τὸ 'πά' ὅς τὰ τοιφάλια* (δότι=δώστε, κτυπάτε) Πλομάρ. [**]

ασκοχεντρήσιος ἐπίθ. ἀμάρτ. ἀσκουχιδρήσους Λέσβ. ἀσκουδριχήσους Λέσβ. (Ἀγιάσ. κ.ά.)

Ἐκ τοῦ οὐσ. ἀσκόχεντρα καὶ τῆς καταλ. -ήσιος.

Ὁ ἀνήκων εἰς τὸν ὄφιν τὸν καλούμενον ἀσκόχεντρα ἐνθ' ἄν.: *Τὰ μάτια τ' πιτοῦσαν ἀσπίθις τοῖ θ' μὲν οὐκ ἀσκουδριχήσα (ἐκ διηγ.) Ἀγιάσ.*

ασκόχηνα ἡ, Πελοπν. (Λακων. Λεβέτσ.)

Ἐκ τῶν οὐσ. ἀσκι καὶ χήνα.

Μεγαλόσωμος ἀγρία χήνα.

ασκυφτα ἐπίρρ. πολλαχ.

Ἐκ τοῦ ἐπιθ. ἄσχυφτος.

1) Χωρὶς νὰ κύψη τις, εὐθυτενῶς. 2) Μεταφ. χωρὶς νὰ ὑποταχθῇ τις, ἀνυποτάκτως, ἐλευθέρως.

ἄσχυφτος ἐπίθ. πολλαχ. ἄσχυφτους βόρ. ἰδιώμ.

Ἐκ τοῦ στερητ. ἀ- καὶ τοῦ ἐπιθ. σκυφτός < σκύβω.

1) Ἐκεῖνος ὁ ὁποῖος δὲν κύπτει ἢ δὲν εἶναι σκυμμένος πολλαχ. 2) Μεταφ. ὁ μὴ ὑποκύπτων, ἀνυπότακτος, ἐλευθερός πολλαχ.: *Εἶνι ἄσχυφτου κιφάλ' Μακεδ.* || Ποίημ.

Ἡ ἀσύντριφτη κρατάει ψυχὴ τους

ἄσχυφτο, ὁλοῖσο τὸ κορμί τους

ΚΠαλαμ. Δωδεκάλ. Γύφτ. 92.

ἀσκῶ Κῶς

Τὸ ἀρχ. ἀσκῶ.

Ἀκονίζω, τροχίζω: Ἄσμ.

Πέντε μαχαίρια ἤσκησα ὅς τοῦ μπιτσακτζί τ' ἀκόνι γὰρ νὰ τὰ μπήξω ὅς τὴν καρδιὰ νὰ μοῦ διαβοῦν οἱ πόνοι.

ἄσκωμα τό, Καππ.

Τὸ ἀρχ. οὐσ. ἄσκωμα.

Πίθος χρησιμεύων πρὸς ἀντλήσιν ὕδατος ἐκ τῶν φρεάτων (ἡ λ. θὰ ἐσήμαινε πρῶτον τὸν πρὸς ἀντλήσιν ὕδατος χρησιμεύοντα ἀσκόν. Πβ. ἀσκοδάβλα.)

ἄσκωμαν τό, Κύπρ.

Ἐκ τοῦ ρ. ἀσκώνω.

Ἡ δι' ἀέρος πλήρωσις ἀσκοῦ.

ἀσκωματῆς ἡ, ἀμάρτ. ὀικωματὲ Ἰκαρ.

Ἐκ τοῦ οὐσ. ἄσκωμα. Ὁ τύπ. ὀικωματὲ κατ' ἀποβολὴν τοῦ α καὶ ἀνάπτυξιν ἰὼς φθόγγου συνοδίτου μεταξὺ συμφώνων.

Κοιλία ἀνθρώπου (διὰ τὴν ὁμοιότητα πρὸς ἀσκόν). Πβ. ἀσκι 2.

ἀσκώνω ἀμάρτ. ἀσκών-νω Κύπρ.

Ἐκ τοῦ οὐσ. ἀσκός ἢ ἀσκι. Πβ. καὶ Ἡσύχ. «ἀσκώσατο· ἠχθέσθη».

Πληρῶ δι' ἀέρος τὸν ἀσκόν: Ἀσκών-νω τὰ ἀσκιὰ.

ἀδλάεμαν τό, Πόντ. (Σάντ. Χαλδ. κ.ά.)

Ἐκ τοῦ ρ. ἀδλαεύω.

Ἐμβολιασμός. Συνών. μπόλίσμα.

ἀδλάευτος ἐπίθ. Πόντ. (Σάντ.)

Ἐκ τοῦ στερητ. ἀ- καὶ τοῦ ἐπιθ. *ἀδλαευτός < ἀδ-

λαεύω τοῦ ἀρκτικοῦ ἀ- λαβόντος σημ. στερήσεως διὰ τοῦ ἀναβιβασμοῦ τοῦ τόνου. Ἰδ. ἀ- στερητ. 2α.

Ὁ μὴ ἐμβολιασμένος. Συνών. ἀμπόλίσματος.

ἀδλαεύω Πόντ. (Σάντ. Τραπ. Χαλδ.) ἀδλαύω Πόντ. (Κοτύωρ.)

Ἐκ τοῦ Τουρκ. *aslamak*.

1) Ἐγκεντριζῶ, ἐμβολιάζω δένδρον Πόντ. (Σάντ. Τραπ. Χαλδ.) Συνών. μπόλίζω. 2) Προσράπτω ἐπὶ παλαιωθέντος φορέματος ἢ ὑποδήματος τεμάχιον νέου ὑφάσματος ἢ δέρματος, *μπαλώνω* Πόντ. (Κοτύωρ. Τραπ.): *Ἐδλάεμα τὰ ποστάλα μ'* (μπάλωσα τὰ παπούτσια μου) Τραπ.

ἀσλάνι τό, πολλαχ. ἀσλάν' βόρ. ἰδιώμ. ἀσλάν' Καππ. (Ἀξ.) ἀσιλάνι Ἰκαρ. Κρήτ. κ.ά. — Λεξ. Πρω. Δημητρ. ἀσουλάνι Πελοπν. (Βούρβουρ.) ἀσλάνης ὁ, Ἰων. (Κρήν.) Καππ. (Γούρτον.) Λυκ. (Λιβύσσ.) Πόντ. (Ἀμισ.) κ.ά. ἀσλάντες Πόντ. (Κρώμν. Σάντ. Τραπ. Χαλδ. κ.ά.) ἀσιλάνης Ἡπ. κ.ά. ἀσλάνος Καππ. (Τελμ.) ἀσουλάνος Μύκ. Θηλ. ἀσλάνη Κρήτ. ἀσουλάνη Πελοπν. (Ἀχαΐα).

Ἐκ τοῦ Τουρκ. *arslan*, παρ' ὃ καὶ *aslan*.

1) Λέων πολλαχ. καὶ Καππ. (Ἀξ. Γούρτον. Τελμ.) Πόντ. (Ἀμισ. Κρώμν. Σάντ. Τραπ. Χαλδ. κ.ά.): *Ἐπέκει ρώτησε καὶ τὸ μεθακὸ τὸν ἀσλάνη της κ' ἐκεῖνο εἶπε ὅς σὰ τρία (ἐκ παραμυθ.) Ἀμισ. || Φρ. Εἶναι γερός ἀσλάνι Ἡπ. Ἀλογο ἀσουλάνι Πελοπν. (Βούρβουρ.) Ἐτάσέ δο καὶ τό 'καμε ἀσιλάνι Κρήτ. || Παροιμ. Κάλλια νὰ μὴ φάγῃ ἢ ἀσλάνης παρὰ ἢ τσακάλης (εἶναι προτιμότερος ἕνας θάνατος σοβαρώτερος παρὰ ἕνας γελοῖος) Λυκ. (Λιβύσσ.) || Ποίημ.*

Γεῖά σας, κλέφτες, κουρσάροι, ἀσλάνια, λύκοι

ΚΠαλαμ. Καημοὶ λιμνοθάλ. 96. Ἡ λ. καὶ ὡς ἐπών. ὑπὸ τὸν τύπ. Ἀσλάνης Ἀθῆν. Κάμπ. Σάμ. καὶ ὡς ὄνομα κυνῶν Ἀσλάνης Ἀθῆν. Ἀσιλάνης Κρήτ., ὑπὸ δὲ τὸν τύπ. ὅς τ' Ἀσλάνη τὴ βρούσι τοπων. Πελοπν. (Γορτυν.) β) Νέος δυνατὸς ὡς ὁ λέων, *παλληκάρι* Α.Ρουμελ. (Φιλιππούπ.) Ἡπ. Ἰων. (Κρήν.) Κεφαλλ. Κρήτ. Μακεδ. (Βλάστ.) κ.ά. — Λεξ. Δημητρ.: Φρ. *Τὸν ἀσλάνι μ'* (θωπευτικῶς πρὸς υἱὸν) Βλάστ. Ἀσλάνη μου! (προσφώνησις πρὸς νέαν καλοκαμωμένην) Κρήτ. || Ἄσμ.

Καταμεσῆς ὅς τὰ φρύδια σου γούρνα 'ν' πελεκημένη

ποῦ πίνουν οἱ ἀσλάνηδες κ' οἱ ἐρωτοχτυπημένοι

Κρήν. 2) Νόμισμα πολωνικὸν μὲ παράστασιν λέοντος ἰσοδυναμοῦν συνήθως πρὸς ἕν γρόσιον καὶ δύο παραδες, κυκλοφοροῦν δὲ παλαιότερον εἰς τὸ Τουρκικὸν κράτος (σημασία ἀπηρεχαιωμένη) πολλαχ. Συνών. ἀσλανί. 3) Ἀκροστόλιον ἱστιοφόρου Μύκ.: Φρ. *Σὰν ἀσουλάνος ἤστηξες ὁδρός μου* (κεχηνῶς). Συνών. *φιγούρα*. 4) Τὸ ἀνθος τὸ ἀλλαχοῦ λεγόμενον *σκυλλάκι*. Μακεδ. (Πάγγ.)

ἀσλανι τό, Κάμπ. Λυκ. (Λιβύσσ.) Ρόδ.

Ἐκ τοῦ Τουρκ. ἐπιθ. *arslanli*. Ἡ λ. καὶ παρὰ Σομ.

Ἀσλάνι 2, ὁ ἰδ. (θὰ ἐσήμαινε κατ' ἀρχὰς τὸν φέροντα παράστασιν λέοντος), ἐνθ' ἄν.: Παροιμ. φρ. *Ἐκαμε τ' ἀσλανιὰ ζολότες* (ἐπὶ ἡλιθίων. ζολότα=νόμισμα ἰσοδυναμοῦν πρὸς 30 παραδες) Κάμπ. Ρόδ.

ἄσμα τό, σύνθηθ. ἄστιμα τά, Νάξ. (Φιλότ.)

Ἐκ τοῦ ἀρχ. οὐσ. ἄσθμα.

Νόσος χαρακτηριζομένη ὑπὸ βραχείας καὶ διακοπτομένης ἀναπνοῆς ἐνθ' ἄν.: *Ὑποφέρει-πέθανε ἀπὸ ἄσμα σύνθηθ.* || Φρ. *Ποῦ νὰ σὲ κόφουν τ' ἄστιμα!* (ἀρὰ) Φιλότ. Συνών. *ἄνασμα 1*, *στένωσι*, *φουσκοπλεμονάρα*.

ἀσμάλτωτος ἐπίθ. Λεξ. Πρω. Δημητρ.

Ἐκ τοῦ στερητ. ἀ- καὶ τοῦ ἐπιθ. *σμάλτωτός < σμαλτώνω.

